

6. INTEGRALA SIMPLĂ. INTEGRALA SIMPLĂ CU PARAMETRU

6.3. Exerciții propuse

Exercițiul 6.3.1. Să se calculeze :

$$\begin{array}{ll}
 \text{a) } \int_{-\pi}^{\pi/2} \sin(x + |x|) dx & \text{b) } \int_{-2}^2 (|x| - |3x - 1|) dx \\
 \text{c) } \int_0^1 \frac{\sqrt{1+x}}{1+\sqrt{x}} dx & \text{d) } \int_{\pi/4}^{\pi/3} \frac{dx}{\sin 2x} \\
 \text{e) } \int_1^5 \sqrt[3]{x - |x - 3|} dx & \text{f) } \int_{\pi/4}^{\pi/2} \frac{dx}{\sin^3 x} \\
 \text{g) } \int_0^3 \max(x, x^2) dx & \text{h) } \int_0^{\pi/2} \min(\sin x, \cos x) dx
 \end{array}$$

R. a) 1 ; b) $-\frac{25}{3}$; c) $\sqrt{x} = t, \sqrt{1+t} = t + u$; d) $\operatorname{tg} x = t$; $\frac{1}{4} \ln 3$
 e) $\frac{25}{8} \sqrt[3]{3} - \frac{3}{8}$; f) $\cos x = t$; $\frac{1}{\sqrt{2}} - \frac{1}{2} \ln(\sqrt{2} - 1)$; g) $\frac{55}{6}$; h) $2\sqrt{2}$

Exercițiul 6.3.2. Fie $I_n = \int_0^1 x^n \sqrt{1-x} dx$, $n \in \mathbb{N}$. Să se stabilească o relație de recurență și să se calculeze I_3 .

R. $I_n = \frac{2n}{2n+3} \cdot I_{n-1}$, $\forall n \in \mathbb{N}^+$; $I_3 = \frac{32}{315}$.

Exercițiul 6.3.3. Să se calculeze :

$$\begin{array}{ll}
 \text{a) } \int_1^2 \sqrt{(x-1)(x-2)} dx & \text{b) } \int_0^{2\pi} x |\cos x| dx \\
 \text{c) } \int_{\pi}^{5\pi/4} \frac{\sin 2x}{\sin^4 x + \cos^4 x} dx & \text{d) } \int_0^{\pi/4} \ln(1 + \operatorname{tg} x) dx \\
 \text{e) } \int_0^{\pi/2} \frac{\sin x + x - 1}{e^x + \sin x + \cos x + 2x} dx & \text{f) } I = \int_0^{\pi} \frac{x \sin x}{1 + \cos^2 x} dx
 \end{array}$$

R. a) $\frac{\pi}{8}$; c) $\frac{\pi}{4}$; d) $\frac{\pi \ln 2}{8}$; e) $\frac{\pi}{2} - \frac{1}{2} \cdot \frac{e^{\pi/2} + 1 + \pi}{2}$;
 f) $x = \pi - t, I = \frac{\pi^2}{4}$.

Exercițiul 6.3.4. Să se calculeze :

$$\text{a) } I = \int_0^{\pi/2} \frac{\cos^3 x}{\sin^3 x + \cos^3 x} dx$$

$$\text{b) } \int_0^1 \frac{\ln(1+x)}{1+x^2} dx$$

$$\text{c) } \int_0^{\pi/2} \frac{1+\sin x}{1+\cos x} \cdot e^x dx$$

$$\text{d) } \int_0^{\pi} \frac{dx}{3+2\cos x}$$

$$\text{e) } \int_1^3 \frac{dx}{x\sqrt{x^2+5x+1}}$$

$$\text{f) } \int_0^a \sqrt{ax-x^2} dx$$

R. a) Indicație. Se face schimbarea de variabilă $x = \frac{\pi}{2} - t$ și se obține $I = \frac{\pi}{4}$; b) $x = \text{tg } t$;

$$\frac{\pi}{8} \ln 2; \text{ c) } e^{\frac{\pi}{2}}; \text{ d) } \frac{\pi}{\sqrt{5}}; \text{ e) } \ln \frac{7+2\sqrt{7}}{9}; \text{ f) } \frac{\pi a^2}{8}.$$

Exercițiul 6.3.5. Să se calculeze cu trei zecimale exacte integralele următoare:

$$\text{a) } \int_0^2 \frac{\sin x}{x} dx; \text{ b) } \int_0^1 \frac{dx}{1+x^4}$$

R. a) 1,605...; b) 0,927...

Exercițiul 6.3.6. Să se determine aria domeniului mărginit de :

$$\text{a) } f(x) = \sqrt{\frac{x-1}{x+1}}, \text{ axa } Ox, x=1 \text{ și } x=2$$

$$\text{b) } f(x) = \left| \frac{x-1}{x+1} \right|, \text{ axa } Ox, x=0 \text{ și } x=2$$

$$\text{c) } f(x) = \frac{\cos x}{1+\cos x}, \text{ axa } Ox, x=0 \text{ și } x = \frac{3\pi}{4}.$$

$$\text{R. a) } \ln(2-\sqrt{3}) + \sqrt{3}; \text{ b) } \ln \frac{16}{9}; \text{ c) } -2 + \text{tg} \frac{3\pi}{8} + \frac{\pi}{4}$$

Exercițiul 6.3.7. Să se determine aria domeniului mărginit de graficele funcțiilor $f: (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \ln x$ și $g: (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = \ln^2 x$.

R. $3 - e$

Exercițiul 6.3.8. Să se determine volumul corpului obținut prin rotirea în jurul axei Ox a graficului funcției $f: [1, e] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x \ln x$.

$$\text{R. } \frac{\pi}{27} (5e^3 - 2)$$

Exercițiul 6.3.9. Să se determine lungimea graficului pentru următoarele funcții :

$$\text{a) } f: [0, 4] \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^{3/2}$$

$$\text{b) } f: [\sqrt{3}, \sqrt{8}] \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \ln x$$

$$\text{R. a) } \frac{8}{27} (10^{3/2} - 1); \text{ b) } 1 + \frac{1}{2} \ln \frac{3}{2}$$

Exercițiul 6.3.10. Să se arate că funcțiile următoare sunt continue pe domeniile indicate:

- a) $F(x) = \int_0^{\pi} \ln(1 + x \cos t) dt, x \in (-1, 1);$
- b) $F(x) = \int_0^{\pi/2} \frac{1}{\cos t} \cdot \ln(1 + x \cos t) dt; x \in (-1, 1);$
- c) $F(x) = \int_0^{\pi/2} \frac{1}{\sin t} \cdot \ln \frac{1 + x \sin t}{1 - x \sin t} dt; x \in (-1, 1);$
- d) $F(x) = \int_0^{\pi/2} \ln(\cos^2 t + x^2 \sin^2 t) dt; x \in (0, \infty);$
- e) $F(x) = \int_0^1 \frac{\ln(1 - x^2 t^2)}{\sqrt{1 - t^2}} dt; x \in (-1, 1);$
- f) $F(x) = \int_0^{\pi/2} \frac{1}{\operatorname{tg} t} \cdot \operatorname{arctg}(x \operatorname{tg} t) dt; x \in [0, \infty).$

Exercițiul 6.3.11. Folosind teorema de derivare în raport cu parametrul, să se calculeze următoarele integrale :

- a) $\int_0^{\pi} \ln(1 + x \cos t) dt; x \in (-1, 1);$
- b) $\int_0^{\pi/2} \frac{1}{\cos t} \cdot \ln(1 + x \cos t) dt, |x| < 1$
- c) $\int_0^{\pi/2} \frac{1}{\sin t} \cdot \ln \frac{1 + x \sin t}{1 - x \sin t} dt, |x| < 1$
- d) $\int_0^{\pi/2} \ln(\cos^2 t + x^2 \sin^2 t) dt, x > 0$
- e) $\int_0^1 \frac{\ln(1 - x^2 t^2)}{\sqrt{1 - t^2}} dt, |x| < 1$
- f) $\int_0^1 \frac{\ln(1 - x^2 t^2)}{t^2 \sqrt{1 - t^2}} dt, |x| < 1$
- g) $\int_0^{\pi/2} \frac{\operatorname{arctg}(x \sin t)}{\sin t} dt$
- h) $\int_0^{\pi/2} \frac{1}{\operatorname{tg} t} \cdot \operatorname{arctg}(x \operatorname{tg} t) dt, x \geq 0$
- i) $\int_0^{\pi/2} \ln(x^2 - \sin^2 t) dt, x > 1$

$$\begin{aligned} \text{R. a) } & \pi \ln \frac{1 + \sqrt{1 - x^2}}{2}, \text{ b) } \frac{\pi^2}{8} - \frac{1}{2} (\arccos x)^2, \text{ c) } \pi \arcsin x, \text{ d) } \pi \ln \frac{x+1}{2}, \text{ e) } \\ & \pi \ln \frac{1}{2} (1 + \sqrt{1 - x^2}), \text{ f) } \pi (\sqrt{1 - x^2} - 1), \\ \text{g) } & \frac{\pi}{2} \ln(x + \sqrt{1 + x^2}), \text{ h) } \frac{\pi}{2} \ln(x + 1), \text{ i) } \pi \ln \frac{x + \sqrt{x^2 - 1}}{2} \end{aligned}$$

Exercițiul 6.3.12. Folosind posibilitatea inversării ordinii de integrare, să se calculeze:

$$\text{a) } \int_0^1 f(x) dx, \text{ unde } f(x) = \begin{cases} \frac{x^\beta - x^\alpha}{\ln x} \cdot \sin(\ln x), & x \neq 0 \text{ si } x \neq 1 \\ 0, & x = 0 \text{ sau } x = 1 \end{cases},$$

$\alpha, \beta > 0$

$$\text{b) } \int_0^1 f(x) dx, \text{ unde } f(x) = \begin{cases} \frac{x^\beta - x^\alpha}{\ln x} \cdot \cos(\ln \frac{1}{x}), & x \neq 0 \text{ si } x \neq 1 \\ 0, & x = 0 \\ \beta - \alpha, & x = 1 \end{cases}$$

$$\text{R. a) } \operatorname{arctg} \frac{a-b}{1+(a+1)(b+1)}, \text{ b) } \frac{1}{2} \ln \frac{(b+1)^2 + 1}{(a+1)^2 + 1}$$

Exercițiul 6.3.13. Utilizând integralele cu parametru, să se calculeze:

$$\text{a) } I_1 = \int_0^{\pi/2} \ln \left(\frac{26}{15} - \sin^2 t \right) dt$$

$$\text{b) } I_2 = \int_0^{\pi/2} \ln(\cos^2 t + 9 \sin^2 t) dt$$

$$\text{c) } I_3 = \int_0^{\pi/2} \frac{1}{\cos t} \ln \left(1 + \frac{\cos t}{2} \right) dt$$

$$\text{d) } I_4 = \int_0^{\pi/2} \frac{\operatorname{arctg}(\sin t)}{\sin t} dt$$

$$\text{R. a) } \text{Se observă că } I_1 = F\left(\frac{5}{4}\right), \text{ unde } F(x) = \int_0^{\pi/2} \ln(x^2 - \sin^2 t) dt \text{ Folosind rezultatul exercițiului}$$

8.4.25, punctul i), obținem $I_1 = 0$.

$$\text{b) } I_2 = \pi \ln 2; \text{ c) } I_3 = \frac{5\pi^2}{72}; \text{ d) } I_4 = \frac{\pi}{2} \ln(1 + \sqrt{2})$$